

Satakunnan koulutuskuntayhtymän johtaja Matti Isokallion juhlapuhe kuljettajakoulutuksen 50-vuotisjuhlassa Huittisissa 1.9.2023

Hyvä juhlaväki

Huittisissa on ollut ammatillista koulutusta 60-luvun alkupuolelta saakka. Ammatillinen kurssitoiminta alkoi 1962 ja ammattikurssikeskus status tuli 1973, samana vuonna alkoi kuljetuskoulutus, mitä tänään juhlimme.

Minulla on ollut mahdollisuus tutustua ammattikurssien, ammattikurssikeskuksen, Huittisten aikuiskoulutuskeskuksen ja viimeisimpänä Satakunnan aikuiskoulutuskeskuksen johtokuntien pöytäkirjoihin ja toimintakertomuksiin.

Julkinen hallinto on avointa, niinpä pöytäkirjoista saa ajankuvan eri vuosikymmenien tapahtumista. Olemme olleet vahvasti keskusjohtoinen maa vielä 1960- ja 1970-luvuilla. Koulutusta ohjattiin vahvasti ammattikasvatushallituksesta, voi sanoa, että kovinkin yksityiskohtaisesti - tämä tietysti tämän päivän kunnallisvirkamiehen näkökulmasta.

Taaksepäin katsoessa näkee huiman muutoksen ja toisaalta huomaa, kuinka jotkut asiat eivät ole muuttuneet. Tekniikka on muuttunut valtavasti. Asiakirjoista näkyy selvästi Huittisten alueen - ja varmasti koko Suomen - matala koulutustaso. Suomalainen aiempien vuosikymmenien koulutusihme tehtiin osaltaan täällä Huittisissa, askel askeleelta koulutustaso Suomessa on noussut.

Täällä Huittisissa ja naapurikunnissa järjestettiin erilaisia kursseja vahvasti työelämän tarpeisiin. Asiakirjoista löytyy päätöksiä nykypäivästä katsoen ehkä harvinaisemmista kursseista kuten teollisuusompelijakursseista ja traktori-puimurikorjaajakursseista, tietysti löytyy tutumpiakin, autokorjaajakurssi ja lihanleikkaajakurssi muutaman mainitakseni. Opettajavalinnat tehtiin johtokunnan kokouksissa, useimmiten perusteet olivat selkeästi kirjattu, vahva työkokemus, sopiva koulutus ja ”miehekäs ja varma olemus”, tämä viimeinen oli suora laina pöytäkirjasta.

Olemme taas murroskohdassa kuljettajakoulutuksessa, niin täällä Huittisissa toimitilojen suhteen kuin laajemmin kuljetusalan tulevaisuudesta, miten ihmiset ja tavara kulkee tulevina vuosikymmeninä.

Hyvä juhlaväki, hyvät kuljetusalan ammattilaiset

Satakunnan koulutuskuntayhtymä keskitti Satakunnassa olevan kuljetusalan koulutuksen muutamia vuosia sitten tänne Huittisiin. Meillä käynnistyi myös kuljetusalan koulutus muutamia vuosia sitten yhteistyösopimuksen perusteella Parkanossa. Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää siitä, mitä kukin koulutuksen järjestäjä kouluttaa. Satakunnan koulutuskuntayhtymän luvassa on mainittu, että Satakunnan koulutuskuntayhtymä vastaa kuljetusalan koulutuksesta oman toimialueensa lisäksi myös Sasky koulutuskuntayhtymän alueella.

Täällä Teollisuustiellä on pitkään järjestetty aikuiskoulutusta. Satakunnan koulutuskuntayhtymä myi tilat muutama vuosi sitten ja olemme olleet vuokralla siitä lähtien. Myynnin jälkeen aloitimme uusien toimitilojen etsinnän täältä Huittisista. Moniin tiloihin on käyty tutustumassa, jouduimme siinä vähän umpikujaan. Seuraavaksi aloimme etsiä tonttia täältä Huittisista. Huittisten kaupungin vahvalla tuella meillä on nyt kakkostien varrella viiden hehtaarin tontti. Tässä vaiheessa on syytä kiittää Huittisen kaupunkia erittäin vahvasta tuesta koko prosessin ajan.

Tavoittemme on käynnistää markkinavuoropuhelu tämän vuoden aikana, ja rakennuttajavalinta toivottavasti tapahtuu vuodenvaihteen paikkeilla. Lopullinen suunnittelu ja rakennuslupitus jäävät ensi vuoteen, kuten myös rakentamisen aloitus. Vahva tavoite on, että koulutus uusissa tiloissa voi alkaa vuonna 2025.

Silloin on uuden juhlan paikka, uusien koulutustilojen avajaiset.

Harva ala on yhtä suurien muutospaineiden edessä kuin kuljetusala. Tässä yhteydessä keskityn maantiekuljetuksiin, siihen miten vihreä siirtymä ja digitalisaatio otetaan huomioon alalla. Aivan akuutti asia on mikä tulee olemaan tulevaisuuden käyttövoima liikenteessä. Henkilöautoliikenne sähköistyy nopeasti, sähkö näyttää olevan aivan väistämättä tulevaisuus henkilöautoissa. Joukkoliikenne sähköistyy myös, ainakin kaupungeissa, samoin vihreä vety tai biopolttoaineet varmasti tulevat osaksi joukkoliikennettä. Tästä on jo useita toimivia käytäntöjä.

Kaupungeissa tavarajakelussa on käytössä erilaisia tavararobotteja. Ne nousevat iltapäivälehtien otsikoihin, kun ne jäävät jalkakäytävän reunaan jumiin tai ajavat kovien sateiden aiheuttamiin tulvavesiin kaupungeissa. Kuitenkin kehitys kehittyy ja erilaiset robottijakelijat varmasti lisääntyvät merkittävästi taajamissa. Kaiken kaikkiaan älyliikenteen osuus kaupunkiliikenteessä kasvaa, oli kyseessä henkilöliikenne tai tavaraliikenne. Ei pelkästään liikenne vaan koneoppiminen ja automaatio lisääntyvät.

Hyvät kuljetusalan ammattilaiset

Raskas tavaraliikenne on sitten mutkikkaampi juttu: kuinka paljon ajoneuvoon tulee automaatiota ja digitaalisuutta ja mikä on kuljettajan rooli? Kuljettajaa varmaankin tarvitaan jatkossakin, rooli tulee varmasti olemaan erilainen kuin nyt. Siihen kulunee aikaa, että sähkö olisi ensisijainen käyttövoima raskaassa tavaraliikenteessä maanteillä, onko vihreä vety tai joku biopolttoaine tulevaisuuden käyttövoima kuljetusalalla?

Kuljetusala tuo ylen määrin haasteita myös valtionhallintoon: mistä rahat toimivaan liikenneverkkoon. Rautatieliikenteessä on selvät omat rajoitteensa, tuskinpa rataverkko laajenee merkittävästi tulevaisuudessa. Jatkossakin maantiekuljetus on aivan keskeinen osa suomalaista kuljetusketjua. Suomen tieverkko on varovaisesti sanottuna alikuntoista.

Kun aiemmin sanoin, että raskaan liikenteen tulevaisuuden käyttövoima on hämärän peitossa, pitäisi kuitenkin pystyä rakentamaan toimiva käyttövoiman jakeluinfra kattavasti. Liikenne- ja

viestintäministeriössä riittää työtä tehtäväksi. Kun tähän lisää aiemmin mainitun vihreän siirtymän, huomaa, etten yhtään liioitellut, kun sanoin kuljetusalan olevan melkoisen muutoksen edessä.

Vaikka paljon on epävarmaa, voin sanoa, että kuljetusalaa ja kuljetusalan koulutusta tarvitaan jatkossakin. Huittinen on liikenteellisesti aivan keskeinen paikka, harva kaupunki on sijoittunut näin hyvin valtateiden risteykseen. Uusien tilojen myötä tarjoamme koulutusta Huittisissa pitkälle tulevaisuuteen.

Sen verran palaan vielä historiaan, asiakirjojen perusteella jää vahva kuva, että oppilaitos on ollut tavattoman tiivis ja tärkeä osa Huittista ja ympäröivää seutukuntaa. Nykyään käytetään usein termiä työelämäyhteistyö, siinä kuljetusala ja Huittisten aikuiskoulutus ovat olleet ja ovat erinomaisia. Työelämäyhteistyö tulee olemaan jatkossakin keskeinen ja vahva osa kuljetusalaa, se on hyväksi koulutuksella ja kuljetusalalle.

Kuljetusalan koulutus vaatii ammattilaiset opettajiksi, kun kaikki edellä kuvaamani tapahtuu, osaavat opettajat ovat ehdoton vaatimus muutoksessa. Osaaminen ratkaisee, osaavat opettajat ovat jatkossakin osaavia, jos pystyvät uudentamaan osaamisensa tarvittavalla täydennyskoulutuksella tulevaisuuden tarpeisiin. Tässä pitää niin Sataedun työnantajana ja opettajien pitää huolta. Meidän Sataedun kuljetusalan opettajia katsoessa ei ole mitään epäilystä, etteikö ajantasainen osaaminen ole jatkossakin kunnossa.

Ilman osaavaa ja sitoutunutta osaajajoukkoa emme voisi tätä juhlaa juhlia, kiitos nykyisille ja aiemmille osaajille. Uudet tilat ja osaavat opettajat tarjoavat huikeat puitteet jatkossakin erinomaiselle kuljetusalan koulutukselle Huittisissa, kiitos.